

Alþingi
Erindi nr. Þ 130/566
komudagur 9.12.2003

Reykjavík, 7. desember 2003.

Til stjórnar Orkuveitu Reykjavíkur

Umsögn um frumvarp til laga um breytingu á ýmsum lögum á orkusviði.

Iðnaðarnefnd Alþingis hefur með bréfi dags. 1. desember s.l. óskað umsagnar Orkuveitu Reykjavíkur um frumvarp til laga um breytingu á ýmsum lögum á orkusviði.

Þær lagabreytingar sem frumvarpið fjallar um og snerta Orkuveitu Reykjavíkur eru annars vegar breytingar á orkulögum nr. 58/1967 og lögum um stofnun sameignarfyrirtækis um Orkuveitu Reykjavíkur nr. 139/2001.

Við setningu orkulaganna 1967 var ákveðið sbr. 80. gr. laganna að Orkustofnun, Rafmagnsveitur ríkisins, Rafmagnseftirlit ríkisins og jarðboranir ríkisins skyldu undanþegnar tekjuskatti, útsvari, aðstöðugjaldi, stimpilgjaldi og öðrum sköttum til ríkis, sveitar og bæjarfélaga. Með breytingu á orkulögum 2001, sbr. lög 78/2001 var eftirfarandi ákvæði bætt við 80. gr. orkulaganna. "*Sama á við um hitaveitur og/eða rafveitur sem hafa einkaleyfi til starfsemi sem kveðið er á um í IV. og V. kafla laga þessara.*"

Á grundvelli þessarar lagabreytingar taldi Orkuveita Reykjavíkur sér hvorki heimilt né skylt að greiða fasteignaskatt af eignum sínum til sveitarfélaga. Var sveitarfélögunum tilkynnt um þessa afstöðu fyrirtækisins og óskað endurgreiðslu ofgreiddra fasteignarskatta frá gildistöku laga 78/2001. Sveitarfélögin mótmæltu mörg lagaskilningi Orkuveitunnar og neituðu að fella niður fasteignaskatta fyrirtækisins og að endurgreiða áður greidd gjöld. Í ljósi þeirra viðbragða sem þessi ákvörðun sætti meðal sveitarstjórnarmanna og yfirlýsinga þingmanna um að um mistök við lagasetningu hafi verið að ræða árið 2001 samþykkti stjórn Orkuveitu Reykjavíkur eftirfarandi á fundi sínum 21. október s.l.:

Stjórn Orkuveitu Reykjavíkur felur forstjóra að ganga til samninga við þau sveitarfélög sem Orkuveitan starfar í um greiðslu fasteignaskatta árána 2001, 2002 og 2003 enda þótt lög kveði á um annað. Iðnaðarráðherra hefur boðað flutning frumvarps þess efnis að öll orkufyrirtæki í landinu skuli greiða fasteignaskatt.

Í trausti þess að það frumvarp nái fram að ganga telur stjórn Orkuveitu Reykjavíkur eðlilegt að greiða fasteignaskatta til þeirra sveitarfélaga sem fyrirtækið starfar í.

Fumvarp það sem hér er til umfjöllunar staðfestir að lagaskilningur Orkuveitu Reykjavíkur hefur verið réttur og er jafnframt í samræmi við það sem iðnaðarráðherra hafði tilkynnt og stjórn Orkuveitu Reykjavíkur hafði ákveðið að taka tillit til. Því er ekki ástæða til að gera athugasemdir við efni frumvarpsins eða mæla gegn samþykkt þess.

Eftir að lög voru sett um stofnun sameignarfyrirtækis um Orkuveitu Reykjavíkur árið 2001 hafa nokkrar breytingar orðið á eignarhaldi fyrirtækisins. Garðabær og Hafnarfjarðarkaupstaður sem voru meðal stofnenda sameignarfyrirtækisins hafa með samþykki annarra eigenda selt fyrirtækinu sinn eignarhlut og eru eigendur nú fjórir í stað sex áður. Breyting þessi hefur í för með sér breytta eignarhlutdeild hvers eiganda.

Þá hafa raforkulögin nr. 65/2003 breytt fyrirkomulagi gjaldskrármála sem leiðir til þess að nauðsynlegt er að breyta 6. gr. laganna. Rétt er að óska eftir við Alþingi að eftirtaldar breytingar verði nú gerðar á lögum 139/2001.

1. Heiti laganna verði: Lög um Orkuveitu Reykjavíkur.
2. 1. mgr. 1. gr. laganna hljóði svo:
Sameignarfyrirtækið Orkuveita Reykjavíkur tók til starfa 1. janúar 2002 og yfirtók frá þeim degi allar eignir og skuldir, réttindi og skyldur borgarstofnunarinnar Orkuveitu Reykjavíkur, Akranesveitu, Andakílsárvirkjunar, Hitaveitu Borgarness og eignarhluta Akranesbæjar, Borgarbyggðar og Borgarfjarðarsveitar í Hitaveitu Akraness og Borgarfjarðar. Heimili þess og varnarþing er í Reykjavík, en heimilt er að starfrækja útibú á öðrum stöðum. Fyrirtækið er sjálfstæður réttaraðili með sjálfstæðan fjárhag og reikningshald. Á Reykjavíkurborg 93,539 % eignarhluta í fyrirtækinu, Akraneskaupstaður 5,528%, Borgarbyggð 0,761% og Borgarfjarðarsveit 0,172%. Heimilt er að sameina Orkuveitu Reykjavíkur við sambærilega starfsemi annarra sveitarfélaga eða annarra opinberra aðila eða félaga í þeirra eigu
3. 1. og 2. mgr. 6. gr. laganna hljóði svo:
Stjórn sameignarfyrirtækisins setur gjaldskrár um verð á seldri orku og vatni til notenda.
Gjaldskrár fyrir dreifiveitu rafmagns skal sett samkvæmt 17. gr. raforkulaga nr. 67/2003. Gjaldskrá dreifiveitu öðlast eigi gildi fyrr en hún hefur verið birt í Stjórnartíðindum. Gjaldskrá heits vatns, sem selt er á grundvelli 30. gr. orkulaga nr. 58/1967, öðlast eigi gildi fyrr en hún hefur verið staðfest af iðnaðarráðherra og birt í Stjórnartíðindum. Aðrar gjaldskrár heits vatns og rafmagns, sem samþykktar eru af stjórn Orkuveitu Reykjavíkur öðlast gildi við birtingu í Stjórnartíðindum. Gjaldskrá vatnsveitu skal byggð á lögum um vatnsveitur sveitarfélaga, nr. 81/1991.

Hjörleifur B. Kvaran, hrl.,
framkvæmdastjóri lögfræðisviðs OR.